

[Frøde Jakobsen.]

ville den drukne i kværlanter. Det har altid været meningen, at ingen privat skulle have adgang til domstolen undtagen gennem den internationale kommission, der har til opgave foruden at mægle også at sigte alt det fra, som er anonymt, åbenbart ugrundet eller identisk med sager, der allerede er behandlet. Denne praktiske indvending gælder ikke, det indrømmes af alle de fremtrædende jurister, der har arbejdet med denne sag. Alligevel har der ikke kunnet opnås fuld enighed mellem de 15 landes udenrigsministre. Resultatet er igen blevet et kompromis, at man gør det valgfrit for stater, om de vil godkende enkeltpersoners ret til at klage eller kun klager fra en stat.

Så er det altså alligevel ikke meget anderledes end det, man har lavet i De Forenede Nationer, er der måske nogen, der vil tænke; men det er helt misforstået. For det første er der stadig grund til at tro, at et flertal vil acceptere både domstolens kompetence og enkeltpersoners klageret, og for det andet: selvom man ikke underkaster sig domstolens kompetence, er der en anden kompetence, som man ikke kommer udenom; underkaster man sig ikke domstolens kompetence, kommer selve ministerkomiteen til at virke som en domstol. Det er måske ikke i overensstemmelse med streng juridisk sprogbrug, men i realiteten bliver den en domstol. De kontraherende parter forpligter sig ved denne konventions artikel 32 til at betragte enhver afgørelse af ministerkomiteen i sager om menneskerettighederne som bindende, og her kræves der ikke enstemmighed, men kun to trediedels flertal. Der findes altså allerede et afgørende punkt, hvor Europarådets ministerkomité er mere end rådgivende, hvor den bliver besluttende, og — hvad der er vigtigt — på dette afgørende punkt kræves der ikke enstemmighed, men et flertal. Det er som sagt måske ikke i overensstemmelse med streng juridisk sprogbrug, men i realiteten bliver der, hvadenten man vil eller ej, en europæisk domstol, der skal dømme, hvor menneskerettighederne menes krænket. Vil man ikke underkaste sig det, som kaldes domstolen, så gælder den domstol, som selve udenrigsministerenes komité udgør.

Set med den rådgivende forsamlings øjne ved jeg at den foreliggende konvention

har tre svagheder. De to har jeg nævnt: at det er valgfrit, om man vil underkaste sig domstolen, og at det er valgfrit, om man vil gå med til individets ret til at klage. Den tredje er spørgsmålet om, hvorvidt denne konvention skal gælde også for de oversøiske områder, der er knyttet til de europæiske lande. Et stort og klart flertal har i forsamlingen sagt ja hertil, naturligvis; ministrene for nogle lande har sagt nej. Resultatet er igen blevet det samme: de enkelte lande afgør selv ved en udtrykkelig erklæring, om de ønsker konventionen udstrakt til deres oversøiske områder. Man fremhæver vanskelighederne på grund af den vidt forskellige standard, og denne vanskelighed er reel. Jeg er enig i, at konventionen kun gradvis kan udstrækkes til koloniområder, men der er undertiden en tendens til at tale om vanskelighederne på grund af den vidt forskellige standard med det resultat, at forskellen i standard opretholdes og situationen bliver permanent.

Jeg beklager den løsning, man er nået til, for måske er den største omvæltning i verdenshistorien ikke Hitlers opkomst og fald, måske ikke skabelsen af det vældige Sovjetrige, men derimod det, der, uanset af mange, sker i disse år, at den såkaldte farvede befolkning jorden over vågner til bevidsthed og kræver sin frihed og ligeret. De udgør, når alt kommer til alt, langt over halvdelen af jordens befolkning. Set med en demokrats øjne er det en af de glædeligste begivenheder i verden, men føler man ikke denne menneskelige solidaritet med alle dem, der med den samme ret som vi taler om menneskerettigheder, er der grund til at gøre sig klart at der også er tale om en uhyre politisk fare. Vil man ikke gøre det for det godes skyld, så bør man gøre det af klogskab. Den uhyre fare er, at disse vældige befolkninger, hvor paradoksalt det end er, kan komme til at se hen til kommunisterne som deres befriere og til de demokratiske lande som deres undertrykkere. Det er en absurd situation, at de lande, hvori al frihed er tabt, kan agere som befriere, og der er for mig ingen tvivl om, at en sådan befrielse ville betyde en bitter opvågnen for de befolkninger, der er tale om; men den skuffelse ville komme for sent. Der er grund til for den hvide verden at tage den farvede med i alle vore bestræbelser for menneskerettigheder, grund